

HET PILGRIM FATHERS-COMPLOT

HET PILGRIM
FATHERS
COMLOT

JEROEN WINDMEIJER

HarperCollins

Dit is een leesfragment uit *Het Pilgrim Fathers-complot*, dat 7 augustus 2018 zal verschijnen. Het is niet bestemd voor de verkoop en wordt u aangeboden door HarperCollins Holland. Wij verzoeken u vriendelijk hieruit niet te citeren.

HarperCollins is een imprint van Uitgeverij HarperCollins Holland, Amsterdam

Copyright © 2018 Jeroen Windmeijer
Omslagontwerp: Wil Immink Design
Omslagbeeld: Wil Immink Design / iStock
Foto auteur: © Taco van der Eb
Zetwerk: Mat-Zet B.V., Soest
Druk: Wilco Printing & Binding, Amersfoort

ISBN 978 94 027 0162 3
ISBN 978 94 027 5590 9 (e-book)
NUR 305
Eerste druk augustus 2018

Originele uitgave verschenen bij HarperCollins Holland
HarperCollins Holland is een divisie van Harlequin Enterprises Limited
* en ™ zijn handelsmerken die eigendom zijn van en gebruikt worden door de eigenaar van het handelsmerk en/of de licentienemer. Handelsmerken met ® zijn geregistreerd bij het United States Patent & Trademark Office en/of in andere landen.

www.harpercollins.nl

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, internet of op welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

1

Peter de Haan legde zijn hand op de klink van de deur die toegang gaf tot de werkplaats, zoals de vrijmetselaars hun plek van samenkomst of tempel noemden. Na de open avond, waarop de Achtbare Meester, voorzitter Coen Zoutman, de bezoekers over 'zijn' loge Ishtar had verteld, was er beneden in de koffiekamer nog een borrel geweest. De voorzitter zelf was boven in de tempel achtergebleven om wat vragen van geïnteresseerden te beantwoorden. Het was voor buitenstaanders immers een unieke kans geweest om eens een kijkje te kunnen nemen in het gebouw aan de Steenshuur, dat toch met wat mysterie omgeven was.

Peter en zijn vriendin, Fay Spežamor, wilden naar huis gaan, maar niet zonder eerst Coen gedag te hebben gezegd. Sinds de oprichting in 2014 was Fay lid van de loge Ishtar, een groep van mannelijke én vrouwelijke vrijmetselaars, wat best bijzonder was omdat niet lang daarvoor de loges nog altijd uitsluitend voor mannen toegankelijk waren geweest.

Plotseling overviel Peter een onheilspellend gevoel, waardoor hij aarzelde met het omlaagduwen van de klink.

Fay, die daar niet op gerekend had en al in beweging gekomen was, botste van achteren tegen hem op. 'Wat is er?' vroeg ze verbaasd.

'Ik weet het niet,' antwoordde Peter, voordat hij langzaam de deur opende.

De lichten in de tempel waren uit. Slechts één spotlicht brandde.

Peter en Fay volgden de steeds breder wordende lichtstraal.

Op exact hetzelfde moment hielden ze hun adem in, alsof ze samen in het water van een ijsskoude rivier gesprongen waren.

Op de zwart-wit geblokte tegels lag, keurig uitgelicht, de Achtbare Meester, als een omgevallen koning op een schaakbord.

Fay slaakte een kreet, die ze zelf onmiddellijk dempte door haar hand voor haar mond te slaan.

Met een paar grote stappen was Peter bij het slachtoffer, wiens hoofd baadde in een poel van bloed. Op de grond lag een hamer, waaraan haren en bloed kleefden. Uit de borst stak een winkelhaak, die daar met grote kracht in geduwd leek. Het meest bizarre van alles was de passer die dwars door de beide samengevouwen handen gestoken was.

Hoewel Peter wist dat het een overbodige handeling was, legde hij de wijs- en middelvinger van zijn rechterhand in de hals van de voorzitter, maar daar was geen teken van leven meer te bespeuren.

Peter draaide zich om naar Fay, die vanuit de deuropening roerloos stond toe te kijken, haar ogen wijd opengesperd en haar hand nog steeds voor haar mond. Verbijsterd schudde hij zijn hoofd, toen stond hij op en pakte zijn mobiel om 112 te bellen.

Moet ik vragen om de politie of een ambulance, vroeg hij zich af.

Het schermje lichtte op toen hij 112 intoetste. Vrijwel direct nadat de telefoon was overgegaan, werd er opgenomen.

‘Wilt u de politie, brandweer of ambulance hebben?’ klonk een vriendelijke, maar besliste stem.

‘Politie,’ zei Peter. ‘In Leiden.’

Hij werd meteen doorgeschakeld.

‘Politie Leiden,’ meldde een vrouw zich na enkele seconden. ‘Wat is er aan de hand?’

‘Hallo, met Peter de Haan,’ zei hij, na een korte, aarzelende stilte. ‘Ik, eh... Er is iemand vermoord... Ik...’

‘Pardon?’

Peter herpakte zichzelf. ‘We hebben de politie nodig en een ambulance, denk ik, hoewel het slachtoffer al overleden is.’

‘Waar bent u nu, meneer?’

‘Ik ben... We zijn in Leiden, aan de Steenschuur. Steenschuur nummer 6.’

‘Een momentje, dan maak ik direct een melding. Binnen tien minuten is er iemand bij u.’

Er volgde een korte stilte.

‘Wat is er gebeurd?’ vroeg de vrouw toen.

‘We zijn in het pand van de vrijmetselaars. Er was een open avond. Ik ben met mijn vriendin in een ruimte, de tempel, en de voorzitter van de vereniging ligt hier op zijn rug op de grond. Hij is neergeslagen met een hamer, zo lijkt het.’

‘U weet zeker dat hij niet meer leeft?’

‘Ja, ik heb aan zijn hals gevoeld. Er is geen teken van leven meer.’

Peter keek neer op de man, die nog maar zo kort tevoren met beminnelijke blik de zaal rondgekeken had. Langzaam achteruitlopend begaf hij zich in de richting van Fay, zijn blik gefixeerd op de dode.

‘Wat is de naam van het slachtoffer?’

Inmiddels was hij bij Fay aangekomen, die haar hand op zijn rug legde.

‘Hij heet Coen...’ Vragend keek hij Fay aan.

‘...Zoutman,’ maakte ze zijn zin af.

‘Zoutman,’ zei Peter. ‘Coen Zoutman. Coen met een “c”’

Er klonk een kort geratel van een toetsenbord.

‘De politie is zo bij u, meneer De Haan,’ zei de vrouw.

‘Raakt u alstublieft niets aan en zorgt u ervoor dat niemand anders de ruimte betreedt. Heeft u me gehoord?’

‘Ja, ja,’ antwoordde Peter afwezig.

‘Er is ook een ambulance onderweg, meneer,’ zei de telefoniste. ‘Nogmaals, raakt u niets aan en laat geen andere mensen de ruimte binnen. Heeft u dat goed begrepen?’

‘Ik heb het begrepen.’

‘Zodra de assistentie gearriveerd is, ga ik de verbinding verbreken. Is dat duidelijk?’

‘Ja.’

‘Het nummer waarmee u belt, is dat van uw telefoon?’

‘Ja, dat is van mij. Peter de Haan dus.’

Hij gaf ook zijn adres op toen ze hem daarnaar vroeg.

‘Zorgt u er ook voor dat niemand het pand verlaat,’ zei ze nog snel.

‘Er zijn al heel veel mensen weg,’ zei Peter. ‘Maar ik zal het doorgeven.’

Het bleef zo lang stil aan de andere kant van de lijn, dat Peter zich afvroeg of de vrouw er nog wel was.

‘Ik krijg zojuist een melding dat de agenten aan de Steenschuur 6 voor de deur staan,’ zei ze toen. ‘Zij nemen het vanaf hier over.’ Na deze woorden zei ze Peter gedag en verbrak de verbinding.

Peter stond met de telefoon in zijn hand en staaarde er uitdrukingsloos naar, alsof hij verwachtte dat het ding al zijn vragen zou beantwoorden. ‘Kom,’ zei hij tegen Fay, die nog steeds niet gesproken had.

Ze liet haar hand op Peters rug rusten, zelfs toen ze de ruimte verlieten, alsof ze om zou vallen als ze losliet.

Net op het moment dat hij de deur achter zich sloot, klonk de deurbel beneden in de hal.

‘Kom, we gaan naar beneden,’ zei Peter.

Fay knikte en liet hem los.

De warme plek verkilde ogenblikkelijk.

‘Peter?’ vroeg ze.

Toen hij zich naar haar omdraaide, omhelsde ze hem kort.
‘Dit is krankzinnig,’ bracht ze moeizaam uit.

Ze maakten zich van elkaar los en liepen de trap af naar beneden.

Er werd nogmaals aangebeld, dringender dan zo-even.

Peter deed open.

Twee jonge agenten, een man en een vrouw, stonden op de stoep. De spanning was van hun gezichten af te lezen.

‘Goedenavond,’ zei de vrouw. ‘Mijn naam is Dijkstra, politie Leiden. Bent u meneer De Haan?’

‘Ja.’

‘U heeft gemeld dat u iemand gevonden heeft. Waar is het slachtoffer?’

‘Boven in de tempel.’

Zonder nog te wachten kwamen de agenten de gang binnen.

‘Van Hal,’ zei de mannelijke agent, terwijl hij Peter beleefd een hand gaf.

Toen liepen ze de trap op.

‘Ik kom er zo aan!’ riep Peter hen achterna. ‘Ik breng eerst even mijn vriendin naar de grote zaal.’

Er volgde geen reactie van de agenten.

Fay was stokstijf blijven staan. Ze kwam pas weer tot leven toen Peter haar zachtjes aanraakte. Afwezig glimlachte ze naar hem, alsof ze zich probeerde te herinneren wie hij ook alweer was.

Samen gingen ze de grote zaal in, waarbij Peter Fay stevig vasthield. De aanwezigen keken als één man hun kant op, alsof ze aanvoelden dat hier iets ongewoons aan de hand

was. Het was net alsof iemand met een afstandsbediening het geluid uitgezet had, zo abrupt kwamen de gesprekken tot een einde.

Nadat Peter Fay rustig plaats had laten nemen op een stoel, haalde hij een glaasje water voor haar, dat ze in kleine teugjes leegdrank. Vervolgens richtte hij zich tot de groep, die in een halve cirkel om hem heen was komen staan. ‘Mensen,’ zei hij, ‘ik ben Peter de Haan, ik ben de vriend van Fay. Er is iets verschrikkelijks gebeurd. Toen Fay en ik net naar boven gingen om de Aichtbare Meester gedag te zeggen, troffen we hem liggend op de grond aan. Hij is dood.’

Kreten van afschuw vulden de ruimte, een paar mensen begonnen te huilen.

‘Ik heb 112 gebeld. Inmiddels zijn er twee agenten boven. Ik ga nu naar ze toe, maar er mag niemand weg nu.’

Peter wilde nog naar Fay, maar zij leek in goede handen. Om haar heen stonden enkele van haar broeders en zusters, als een beschermende schil.

Boven in de tempel bleef hij aarzelend op de deurdrempel staan.

De vrouwelijke agent zat op haar hurken bij het lichaam van Coen Zoutman en stond op zodra ze Peter zag. Haar mannelijke collega praatte in een portofoon.

‘Dus u heeft het slachtoffer gevonden?’ vroeg ze, terwijl ze naar de deuropening liep.

Haar blauwe overschoenen maakten een knisperend geluid.

‘Klopt,’ zei Peter. ‘Samen met mijn partner, mijn vriendin, u heeft haar net gezien. Fay Spežamor heet ze. Ik was te gast vanavond. Er was een open avond. De voorzitter heeft een verhaal gehouden, een introductie op de vrijmetselarij. Na afloop zijn wij naar beneden gegaan. Het was een uur of tien,

denk ik. Er was nog een borrel, maar hij is al die tijd hier gebleven om nog vragen te beantwoorden van mensen. Voor we naar huis gingen, wilden Fay en ik hem nog even gedag zeggen. Vandaar dat we nog even terug naar boven gingen.’

‘En u weet niet wie hem als laatste in leven gezien heeft?’

‘Nee... Toen we met zijn allen naar beneden gingen, bleef er een behoorlijke groep mensen hier in de tempel achter om nog met de Achtbare te praten.’

‘De Achtbare?’

‘De voorzitter bedoel ik, sorry, Coen Zoutman. Binnen de muren van dit gebouw is zijn aanspreektitel “de Achtbare” of “de Achtbare Meester”. Maar... het was een komen en gaan van mensen dus, beneden ook. Het was een open avond. Het gaat heel lastig worden denk ik om -’

‘De Officier van Dienst is op de hoogte gebracht,’ onderbrak de andere agent Peter. ‘Hij schakelt de recherche in en de Forensische Opsporing. Binnen een kwartier zijn die hier.’

‘Goed,’ zei de vrouw, die zich voorgesteld had als Dijkstra. ‘Dan gaan wij de boel afzetten, hier en beneden op straat. Niemand mag het gebouw verlaten totdat we ieders naam en adres hebben genoteerd.’

Onwillekeurig keek Peter even naar het Alziend Oog boven de stoel, waar Coen Zoutman eerder die avond nog zo op zijn gemak had gezeten, geheel opgaand in zijn rol.

Het Alziend Oog als enige getuige... Wat ironisch.

‘Geen camera’s hier?’ vroeg Dijkstra.

Het klonk meer als een constatering dan als een vraag.

‘Dat lijkt me onwaarschijnlijk,’ zei Peter. ‘Hier vinden rituelen plaats die alleen voor ingewijden toegankelijk zijn.’

‘Dat klinkt spooky,’ zei Van Hal. ‘Geheime rituelen... En dat in Leiden.’

‘Hier kunnen we even niets meer betekenen,’ zei Dijkstra. ‘We gaan naar beneden om de boel af te zetten.’

Omdat Peter behoefte had aan frisse lucht, liep hij met de agenten mee naar buiten. Tegen de tijd dat er nog eens twee politiewagens, een ambulance en een auto van de GGD waren gearriveerd, hadden ze de Steenschuur aan beide kanten met een rood-wit lint afgezet.

Als laatste kwam een SUV-achtige wagen aangereden, die de bestuurder half op de stoep parkeerde. Er stapten twee mannen in burgerkleding uit, een oudere man met kort grijs haar en een keurig getrimde snor en een jongere man, die volledig kaal was.

Dijkstra liep op de beide mannen af om verslag te doen van haar bevindingen. Ze keek kort over haar schouder naar Peter, die haar zijn naam hoorde noemen.

Gedrieën kwamen ze naar Peter toe.

‘Rechercheur Rijsbergen,’ zei de man met de snor, terwijl hij Peter de hand schudde. ‘Willem Rijsbergen. Deze jongeman is mijn partner zoals dat dan heet.’

‘Ik ben Van de Kooij,’ stelde die zichzelf voor. ‘Dat is mijn achternaam, niet dat ik uit die buurt kom,’ voegde hij er glimlachend aan toe, doelend op een wijk in Leiden-Noord, die bekendstond om haar volkse karakter en kleurrijke bevolking.

‘Goed,’ zei Rijsbergen, die kort met zijn ogen rolde omdat hij deze grap blijkbaar vaker gehoord had.

‘Willem!’ riep een man, een slanke vijftiger met donkere krullen en een smal, hip brilmontuur.

‘Daar zullen we Anton hebben,’ zei Rijsbergen tegen niemand in het bijzonder. ‘Anton Dalhuizen.’ Toen richtte hij zich tot Peter. ‘Dalhuizen is forensisch geneeskundige, GGD-arts. Als er sprake is van een onnatuurlijke dood, zoals hier

het geval lijkt te zijn, doet hij, of een collega van hem, de lijkschouwing.’

Vlug voegde Dalhuizen, een klassieke zwarte dokterstas in de hand, zich bij hen.

‘Er zijn mensen in het gebouw, begrijp ik?’ vroeg Rijsbergen.

‘Hier beneden zijn nog bezoekers,’ zei Peter. ‘Er was vanavond een open avond, waar veel mensen op af zijn gekomen. Er zijn er ook al behoorlijk wat weer weggegaan.’

‘Een gastenlijst?’

‘Die is er volgens mij niet. Er waren wel zestig of zeventig gasten. Ik weet het niet precies. Iets van twintig leden van de vereniging, maar dus veertig of misschien wel vijftig mensen kwamen van buiten.’

‘En u bent lid?’

‘Nee, ik niet. Mijn vriendin wel. Ik ben met haar meegekomen.’

‘Uitstekend,’ mompelde Rijsbergen, waarbij het Peter niet duidelijk was of dit ironisch bedoeld was, want er was helemaal niets uitstekends aan de hele situatie.

Ze gingen de hal binnen.

‘Goed,’ zei Rijsbergen tegen Dijkstra. ‘Als jij en Van Hal een begin maken met het noteren van de namen van de aanwezigen, dan gaan wij boven kijken.’

Peter liep met hen mee de trap op, maar toen hij boven was, vroeg hij zich af waarom hij dat eigenlijk had gedaan. Hij wilde het liefst zo snel mogelijk weg hier, naar huis met Fay en dan in bed dicht tegen elkaar aan kruipen.

Rijsbergen en Van de Kooij deden de blauwe hoesjes om hun schoenen, net als Dalhuizen, die ze uit zijn tas gehaald had.

‘Mijn hemel,’ bracht Rijsbergen uit toen ze de tempeldeur geopend hadden en Coen Zoutman zagen liggen.

‘Het lijkt wel een filmset,’ merkte Dalhuizen op.

Een kort ogenblik leken ze te aarzelen, alsof ze inderdaad bang waren de opnames voor een speelfilm te verstoren.

‘Doe jij eens een groter licht aan, krullenbol,’ zei Rijsbergen tegen Van de Kooij, die als eerste naar binnen ging, de muur aftastend, op zoek naar een lichtknopje. Al snel had hij dat gevonden, waarna de hele tempel in het volle licht baadde.

De naargeestige betovering, die in de tempel door de uitgekiende belichting had gehangen, was op slag verbroken.

Dalhuizen knielde al bij het lichaam neer en legde zijn wijs- en middelvinger tegen de hals van Coen Zoutman aan, precies zoals Peter dat eerder gedaan had.

‘Doodsoorzaak lijkt me volstrekt helder,’ zei hij zo luid, dat Peter hem goed kon horen. ‘Het hoofd is van achteren ingeslagen met een zwaar voorwerp – ik neem aan deze hamer hier. Mijn inschatting is dat het slachtoffer toen al onmiddellijk dood moet zijn geweest. Om deze winkelhaak door het hart te krijgen...’ Rijsbergen en Van de Kooij waren dichterbij gaan staan. ‘...moet er waarschijnlijk eerst een steekwond gemaakt zijn met een mes, anders kom je niet zomaar door het spierweefsel en de botten heen. Hetzelfde geldt voor de passer door de handen... En dan nog moet je flink wat kracht gebruiken. Maar goed...’ Dalhuizen stond op. ‘Dat is mijn eerste indruk. Ik laat dat verder over aan de patholoog-anatoom natuurlijk. Mijn taak zit er hierbij op. Ik heb zijn dood vastgesteld. Meer valt er voor mij niet te doen.’

Ze kwamen terug naar de overloop, waar Peter nog steeds stond.

‘Bedankt, Anton,’ zei Rijsbergen.

Dalhuizen trok de blauwe hoesjes van zijn schoenen, verfrommelde ze en deed ze in zijn tas.

‘Als je straks beneden bent, kun je die jongens van de am-

balance wegsturen. En stuur iemand naar binnen om de trap af te zetten als je wilt.

Dalhuizen stak zijn duim op. ‘Heren,’ zei hij bij wijze van afscheidsgroet, voordat hij vertrok.

‘Dat lijkt me geen makkelijke zaak,’ zei Peter. ‘Zoveel mensen in één ruimte. Dat is –’

‘*It is the brain,*’ onderbrak Rijsbergen hem plots in het Engels, met een curieus Frans accent, ‘*the little gray cells on which one must rely.*’ Hij tikte met de wijsvinger van zijn rechterhand tegen zijn hoofd aan. ‘*One must seek the truth within – not without.*’

Peter keek hem niet-begrijpend aan.

Je moet de waarheid in jezelf zoeken, niet erbuiten... Dat zou zo een uitspraak van een vrijmetselaar kunnen zijn. Ken Uzelve, de waarheid ligt in jezelf verborgen...

‘Hercule Poirot!’ maakte de rechercheur een einde aan Peters verwarring. ‘Die kent u toch wel? Agatha Christie.’ Hij lachte er hartelijk bij.

Peter glimlachte. ‘Natuurlijk,’ beaamde hij.

‘Goed,’ zei Rijsbergen. ‘Wij wachten op het team van de forensische recherche. Dat zal wel zo komen. Van de Kooij, bel jij de officier van justitie even?’

Peter had genoeg Nederlandse politieseries op tv gezien om te weten dat de officier van justitie formeel de leider was van het gerechtelijk vooronderzoek. Met hem of haar moest de politie voortdurend overleggen, ook om toestemming te verkrijgen voor bijzondere opsporingsmiddelen zoals het afluisteren van een telefoon.

Peter maakte aanstalten om naar Fay te gaan.

‘Zijn er mensen die hebben gezien dat u de hele tijd beneden was?’ vroeg Rijsbergen plotseling. ‘En dat jullie pas naar boven ging toen deze meneer blijkbaar al dood was?’

Peter aarzelde even, overvallen door de gedachte dat hij natuurlijk ook als verdachte gezien kon worden. ‘Eh... Ja, natuurlijk. Heel veel mensen hebben mij gezien, hebben ons gezien, Fay en mij. Toen wij boven kwamen, was hij al dood.’

‘Hoeveel tijd zat er tussen de ontdekking van het lichaam en het telefoontje naar 112?’

‘Dat was... Dat kan niet meer dan een minuut geweest zijn.’

‘Goed,’ zei Rijsbergen. ‘Die tijd van het telefoontje is gewoon genoteerd natuurlijk, het hele gesprek met 112 is opgenomen. Het probleem, meneer De Haan, is dat de patholoog straks een tijdstip van overlijden gaat vaststellen. Daar zit altijd een zekere marge in, dus tot op de minuut zullen we dat nooit weten. Maar duidelijk is dat hij tussen tien uur vanavond – toen de lezing afgelopen was – en uw telefoontje van rond elf uur overleden is.’

‘Ja maar...’ zei Peter, die niet alleen boos begon te worden, maar ook ongerust omdat hij de redenering van de agent kon volgen. ‘U wilt toch zeker niet beweren dat u mij en Fay ervan verdenkt dat wij...’

Op Rijsbergens gezicht verscheen een glimlach, die zowel vaderlijke geruststelling probeerde uit te drukken als verbazing over de veronderstelde naïviteit van Peter. ‘Neem het niet persoonlijk op, meneer De Haan,’ zei hij. ‘In dit stadium kunnen we niets of niemand uitsluiten, dat zult u kunnen begrijpen.’

‘Zal ik ze mee laten nemen naar het bureau?’ kwam Van de Kooij gretig tussenbeide.

‘Doe maar even rustig, collega. Kalm aan.’

‘Ik ben toch geen verdáchte?’ vroeg Peter.

‘Het zou heel sluw zijn om als moordenaar de politie te bellen,’ zei Rijsbergen, ‘maar ik heb wel gekkere dingen meegemaakt.’

Dat antwoord stelde Peter weinig gerust.

‘U en uw vriendin hebben het slachtoffer gevonden, dus...’ Hij maakte zijn zin niet af. ‘Laten we gewoon nog maar even niet op de zaken vooruitlopen, meneer De Haan,’ zei hij met iets van vermoeidheid in zijn stem. ‘Zoals gezegd, we moeten in dit stadium met alle scenario’s rekening houden.’

Verdácht? Wij? Verontrust schudde Peter zijn hoofd. Vanuit het oogpunt van een politieman kon hij het zich ergens nog wel voorstellen, maar zelf vond hij de gedachte alléén al te absurd voor woorden.

Zelfs ik heb Fay niet heel de avond in het vizier gehad.

Op de trap klonk gestommel.

Twee mannen en twee vrouwen, gekleed in ruim zittende witte overalls van een dunne stof, kwamen naar boven, ieder een middelgrote koffer met zich meedragend. Alle vier hadden ze de capuchon van het pak over het hoofd getrokken en het kapje voor de mond gedaan.

‘Wij gaan naar binnen,’ zei de voorste vrouw eenvoudig, waarna ze hen passeerden.

‘Ha, Dexter,’ begroette Van de Kooij de achterste man, die met zijn vrije hand salueerde.

Rijsbergen zuchtte.

‘Het lijkt me inderdaad een goed idee wat mijn collega net voorstelde.’ Met een triomfantelijke blik keek Van de Kooij Peter aan, alsof hij hem ter plekke in de boeien wilde slaan.

‘Wat b-bedoelt u?’ stamelde Peter.

‘Dat u en uw vriendin straks even los van elkaar worden meegenomen naar het bureau.’

Peter was sprakeloos.

‘Tot die tijd mag u niet met elkaar spreken.’

Peter liet de grote poortdeur van het Jean Pesijnhofje achter zich dichtvallen, waarbij hij altijd weer het gevoel had een oase van rust te verlaten. De oorspronkelijke betekenis van het woord ‘paradijs’, dat was afgeleid van het oud-Perzische ‘pairidaēza’ – ‘ommuurde tuin’ – kwam er ten volle tot zijn recht. Daarbuiten was de grote, boze wereld, het Westen zoals de vrijmetselaars het uitdrukten, de maatschappij met al haar problemen, gekonkel, jaloezie en hebzucht.

Een enkele keer lukte het hem om het serene gevoel een tijdje vast te houden, maar vaker verliet dit hem al voordat hij het einde van de straat had bereikt. De ene keer doordat een fietser hem woest bellend rakelings passeerde, dan weer doordat iemand op een lawaaierige scooter hem bijna van de sokken reed, en ook soms doordat een miezerige, koude motregen hem abrupt terugbracht naar het hier en nu.

‘*We are stardust*,’ zong Peter zachtjes voor zich uit.

‘*We are golden...*’

Hij liep links om de Pieterskerk heen.

‘*We are billion year old carbon, and we got to get ourselves back to the garden...*’

Nadat ze door de politie thuis afgezet waren, hadden Peter en Fay nog een tijd op de bank gezeten. Ze hadden hun thee gedronken zonder veel tegen elkaar te zeggen.

Alena, Fays moeder die bij haar en Fays twaalfjarige dochter Agapé inwoonde, was even naar beneden gekomen, gekleed in een ouderwetse nachtjapon. Met een slaperig gezicht had ze verbaasd gevraagd wat ze nog zo laat op deden,

maar Fay had haar gezegd dat ze het de volgende ochtend wel uit zou leggen.

Op Fay had de moord op Coen Zoutman vanzelfsprekend een grotere indruk gemaakt dan op Peter. Zij had vaak in Coens nabijheid verkeerd, veel met hem gesproken en veel naar hem geluisterd tijdens de tweewekelijkse bijeenkomsten van de loge. Hij was haar leermeester geweest.

‘Wie doet er nou zoiets?’ was ze zichzelf maar hardop af blijven vragen. ‘Zo’n lieve man. Zo’n lieve man...’

Eenmaal in bed had ze lange tijd wakker gelegen in Peters armen. Haar tranen hadden een grote, natte plek op zijn t-shirt achtergelaten. Ook hij kreeg het beeld van de verbrijzelde schedel van Coen Zoutman maar niet van zijn netvlies – evenmin als de doorboorde handen, als die van een moderne Christus.

Peter was wakker geworden van de vertrouwde geluiden die vanuit de keuken geklonken hadden. Alena was zoals altijd vroeg in de weer geweest, koffiezettend en de tafel dekkend. Voorzichtig om de nog diep in slaap verkerende Fay niet wakker te maken, was hij uit bed gekropen en naar beneden gegaan.

Hij had Alena verteld over de dramatische gebeurtenissen van de avond ervoor. Ze had erbij moeten gaan zitten toen hij in grote lijnen de situatie geschetst had die hij en Fay in de tempel van de vrijmetselaars hadden aangetroffen. Alena had er plotseling oud uitgezien, alsof de rimpels rond haar mond zich verdiept hadden. Ze had op het puntje van de bank gezeten, friemelend aan de theedoek op haar schoot.

Agapé was ook naar beneden gekomen en had met haar vrolijke gekwebbel gelukkig al snel voor een lichte noot gezorgd.

Tijdens de koffie had Peter een app van Jeffrey Banks ont-

vangen, de directeur van het Leiden American Pilgrim Museum. Hij had gevraagd of Peter tijd had om even naar het museum te komen. Er zou een Amerikaanse delegatie langskomen die de herdenking van het Pilgrimsjaar voorbereidde.

Dat moet Tony Vanderhoop en zijn groep zijn, dacht Peter. Dat kan niet anders.

In een klein stadje als Leiden had je voortdurend te maken met dergelijk toeval en met wegen die elkaar onverwacht kruisten. In de veertig jaar dat Peter in Leiden woonde, was bij elke nieuwe ontmoeting vroeg of laat gebleken dat je over gemeenschappelijke kennis beschikte.

Die middag had hij alleen een werkcollege op het programma staan. Dus had hij teruggeappt dat hij graag even langskwam.

Al is het maar om even de zinnen te verzetten, had hij gedacht.

Peter liep via het Pieterskerkhof de Pieterskerk-Choorsteeg in.

Mijn hemel wat ben ik moe, dacht hij.

Het was vanzelfsprekend een korte nacht geweest, maar hij was sowieso nooit helemaal uitgerust als hij bij Fay vandaan kwam.

Omdat er in haar slaapkamer geen ruimte was voor een volwaardig tweepersoonsbed, hadden ze bij de IKEA in Delft een uitschuifbed gekocht, dat in de praktijk niet erg comfortabel bleek. Bij haar blijven slapen had daardoor altijd iets weg van een logeerpartijtje.

In het kleine huisje had dus ook haar moeder Alena, die heel haar arbeidzame leven als docente klassieke talen op een middelbare school had gewerkt, een kamer. Na de dood van Fays man was ze bij haar dochter en kleindochter inge-

trokken, waardoor dit vrouwenhuishouden van drie generaties was ontstaan.

Het was een perfecte regeling die ze zo met elkaar getroffen hadden. Alena was thuis als haar kleindochter uit school kwam. Ze kookte en zorgde dat alles aan kant was als Fay rond vijven uit haar werk kwam. Ook had Fay nooit gedoe om een oppas te vinden, als ze er spontaan opuit wilde.

Het derde kamertje in het huis was voor Agapé – Grieks voor ‘liefde’ – uitgesproken als Achápie. Al snel was gebleken dat de meeste mensen de naam verbasterden tot ‘Aag’ of ‘Aagje’. Het was een zeer levenslustig en pienter meisje dat de schoonheid en intelligentie van haar moeder geërfd had.

Peter liep de Breestraat in en passeerde het imposante gemeentehuis, waarvan de gevel schitterend baadde in het gouden licht van de voorjaarszon.

Hij sloeg links af bij de Koornbrugsteeg en stak de Koornbrug over. Onmiddellijk ging hij rechtsaf de Nieuwe Rijn op en sloeg de Beschuitsteeg in.

Vanaf het begin van de steeg zag hij dat zich voor de deur van het museum enkele mensen verzameld hadden, tussen wie hij de lange gestalte van Tony Vanderhoop ontwaarde – met zijn schijnbaar onafscheidelijke honkbalpet op.

Ook Jeffrey was er. Hij stond tussen het groepje en de voordeur opgesteld, als een portier die nog niet besloten had om de bezoekers toegang te verlenen.

Hoewel ze nog nooit buiten de muren van het museum hadden afgesproken om samen eens wat te drinken, was er van het begin af aan sprake geweest van een goede verstandhouding tussen Peter en Jeffrey. Om het contact een vriendschap te noemen ging wat ver, maar het kwam er toch aardig bij in de buurt.

Hij had Peter weleens toevertrouwd dat hij de aandacht

voor de Pilgrim Fathers en het herdenkingsjaar weliswaar toejuichte, maar toch forse bezwaren had tegen met name de mythologisering van die hele geschiedenis. Als nuchtere wetenschapper hield hij zich graag bij de feiten, waarop je weliswaar geen natie bouwen kon, maar die wel dichters lagen bij wat er daadwerkelijk gebeurd was. Hij verzette zich tegen het al te eenvoudige beeld van onverschrokken mannen en vrouwen die Leiden verlieten omdat ze bang waren daar hun identiteit te verliezen en in Amerika vanuit het niets een ideale, op zuiver christelijke waarden gebaseerde samenleving opbouwden.

Tony's wenkbrauwen gingen omhoog toen hij Peter zag. Hij glimlachte en leek oprecht blij te zijn hem weer te zien.

Nu hij dichterbij was, herkende Peter ook de andere mensen van het gezelschap, twee mannen en drie vrouwen, die op hun beurt geen blijk van herkenning gaven toen ze hem zagen.

Jeffreys gezicht lichtte op. Hij was zichtbaar opgelucht nu hij er niet meer alleen voor stond.

Peter schudde de handen van alle mensen die er stonden.

'Wat een verschrikkelijke geschiedenis van gisteren,' zei Tony. 'De dood van Coen... Mijn oprechte condoleances.'

'Bedankt,' zei Peter. 'Zelf kende ik Coen niet zo heel goed, maar mijn vriendin Fay is lid van de loge. Zij is er kapot van.'

'Ik kan het me voorstellen,' zei Tony. 'Ik ben er ook kapot van. Als vrijmetselaars zijn we allemaal broeders en zusters. Ook al hebben we elkaar nooit ontmoet, we zijn één.' Tony zweeg, alsof hij voor het moment het onderwerp liever wilde laten rusten.

'Kom,' zei Peter, 'laten we naar binnen gaan.'

Ze gingen de ruimte binnen die ingericht was als woonkamer.

‘Wat een schitterende plaats is dit zeg,’ zei een van de vrouwen van wie Peter de naam niet onthouden had. ‘Dit moet absoluut een van de hoofdattracties worden binnen ons programma.’

Er hebben hier nooit Pilgrims gewoond, had Peter willen zeggen, maar hij besloot het openbaren van dergelijke informatie aan Jeffrey over te laten.

‘Zoals jullie misschien al gehoord hebben,’ nam Tony het over, ‘wordt er op dit moment in Plymouth, Massachusetts, hard gewerkt aan de restauratie van de Mayflower II, een replica die in 1955-1956 gebouwd is. Als die opnieuw zee-waardig wordt bevonden, vaart hij in het herdenkingsjaar misschien naar Plymouth, Engeland en naar Delfshaven.’

‘En dat is maar een van de vele dingen,’ vervolgde de vrouw naast hem. ‘In Leiden, in Boston en in Plymouth is de lijst met activiteiten al heel lang, de lijst met plannen is mogelijk nóg langer. Er zal een feestelijke ingebruikneming zijn van een onderzoekscentrum, al is dat misschien een beetje een groot woord, maar toch, er zal in elk geval een onderzoekstak zijn die zich geheel zal richten op de geschiedenis van de Pilgrim Fathers. Die tak zal deel gaan uitmaken van Erfgoed Leiden en Omstreken.’

Die laatste mededeling leek ook voor Jeffrey nieuw te zijn. Verheugd keek hij de groep rond, alsof hij het zelf was die dit nieuws zojuist onthuld had. Onmiddellijk leek hij ook wat meer te ontspannen, nu hij wist dat hij hier structureel iets duurzaam aan over zou houden.

‘En vanzelfsprekend,’ ging de vrouw verder, ‘zal Jeffrey daar een grote rol in spelen.’

Een kind dat voor zijn verjaardag zojuist het meest begeerde cadeau van zijn verlanglijstje had uitgepakt, had niet verrukter kunnen kijken.

Jeffrey ging de kring rond om iedereen wild de hand te

schudden, hetgeen ze allemaal met een milde glimlach ondergingen.

Ze brachten een kort bezoek aan de beide ruimtes van het museum. Aangezien de Amerikanen al goed op de hoogte waren van de geschiedenis van de Pilgrims, beperkte Jeffrey zich tot wat achtergronden van het gebouw zelf.

Nadat er nog wat foto's waren gemaakt, gingen ze naar buiten.

'Loop je met ons mee, Peter?' vroeg Jeffrey. 'We maken een korte wandeling door de stad, langs plekken die te maken hebben met de Pilgrim Fathers. Duurt een uurtje, niet langer.'

Peter keek op zijn horloge. Hij had nog voldoende tijd voordat zijn college begon. 'Dat is goed, Jeffrey,' zei hij.

Via de Nieuwstraat liepen ze langs de Openbare Bibliotheek naar de Burcht, die altijd een enorme indruk maakte op iedereen die hem voor het eerst zag.

Midden in de stad doemde een enorme, in de negende eeuw kunstmatig opgeworpen heuvel op, een zogenoemde motte, die zich twaalf meter boven het maaiveld verhief. Daarbovenop stond een hoge ringburcht, een cirkelvormige stenen muur van zes meter hoog met kantelen. Boven aan de binnenzijde was een houten rondgang geconstrueerd zodat je er kon wandelen, met een fantastisch uitzicht over de stad, de middeleeuwse huizen, de kerken, de kleine straatjes.

De Amerikaanse bezoekers maakten foto's met een gretigheid alsof ze voor een cursus de opdracht hadden elk detail van het bouwwerk vast te leggen.

Daarna wandelden ze via de Oude Rijn door de Haarlemmerstraat naar de gestileerde ruïne van de Vrouwekerk – voorheen de Onze Lieve Vrouwekerk, maar na de Reformatie van naam veranderd – aan het Vrouwekerkhof.

Jeffrey vertelde dat de resten van deze kerk, waar de

Pilgrims samenkwamen, bijna verwijderd waren door een overijverig stadsbestuur. Eén telefoontje van het Amerikaanse ministerie van Buitenlandse Zaken was voldoende geweest om het plan van de baan te vegen.

Was Philippe de la Noye er immers niet gedoopt? Deze in Leiden geboren hugenoot vertrok als negentienjarige met het tweede schip van de Pilgrims naar Amerika, waar zijn verre nazaat – de naam was inmiddels verbasterd tot Delano – Franklin Delano Roosevelt president zou worden van de Verenigde Staten.

Op het kleine pleintje voor de overblijfselen van de kerk wees Jeffrey op de langwerpige, donkere stenen in geometrisch patroon, die symbolisch de graven weergaven die er in vroegere tijden daadwerkelijk gelegen hadden.

Ze keerden weer terug naar de Haarlemmerstraat en staken via de vernieuwde Catharinabrug de gracht over waar de Oude Rijn en de Nieuwe Rijn samenkwamen. Voor de Waag, een zeventiende-eeuws gebouw in de stijl van het Hollands classicisme, waar vroeger de marktgoederen gewogen werden, bleven ze staan.

Ze liepen naar de plek tegenover de Waag waar volgens de overlevering de Pilgrim Fathers de eerste voet aan Leidse wal zouden hebben gezet. Natuurlijk werd er door de leden van het groepje om beurten geposeerd op de precieze plaats die Jeffrey aangewezen had.

Het is allemaal ook maar een kwestie van geloof, dacht Peter. Als je maar met genoeg overtuiging zegt dat dit of dat precies hier of daar plaatsgevonden heeft en je houdt dat maar lang genoeg vol, dan gelooft iedereen je. Na verloop van tijd zal niemand het meer accepteren als iemand vraagtekens gaat zetten bij een traditie die zo ontstaan is.

Terwijl ze door de smalle Mandenmakerssteeg in de rich-

ting van de drukke Breestraat liepen, vertraagde Tony zijn pas wat, opzettelijk zo leek het. Omdat Peter hem niet in zijn eentje achter de groep aan wilde laten lopen, begon hij in hetzelfde tempo te lopen.

‘Weet je, Peter,’ zei Tony toen ze op zo’n afstand van de anderen waren, dat niemand hen kon horen. ‘De moord op Coen Zoutman gisteravond... Zijn dood heeft me om meerdere redenen geschokt, niet alleen omdat die zo bruut en onverwacht was. Ik heb het gevoel een vriend verloren te zijn, terwijl dat natuurlijk absurd is, omdat ik hem gisteren pas voor het eerst heb ontmoet.’

Peter knikte begrijpend.

‘Hoe moet het voor jou dan wel niet zijn? En voor jouw vriendin?’

‘Het is een tragedie. Zoals ik al zei, kende ik hem zelf niet goed, maar het geweld waarmee hij om het leven is gebracht heeft me enorm geschokt.’

Tony had inmiddels met zijn rechterhand Peters linkeronderarm omvat, alsof hij bang was dat Peter weg zou lopen. De fysieke intimiteit die daarmee gecreëerd werd, vond Peter wat ongemakkelijk.

‘Maar ik bedoelde, jij bent toch degene die hem gevonden heeft? Dat hoorde ik vanochtend.’

Onvoorstelbaar hoe snel dergelijk nieuws de ronde doet.

‘Dat klopt. Fay en ik hebben hem samen gevonden. Het was afschuwelijk, een nachtmerrie. Ik weet niet hoe ik het anders moet zeggen.’

Tony schudde zijn hoofd, alsof hij het allemaal eigenlijk niet wilde horen.

Ze staken de Breestraat over, waarbij ze Jeffrey en de andere groepsleden nog net de hoek om zagen slaan. Ze versnelde hun pas iets om zich weer bij de groep te voegen.

‘Ik weet niet hoe ik het moet zeggen,’ zei Tony toen.

Hij fluisterde meer dan dat hij sprak, waardoor Peter gedwongen was met zijn bovenlichaam schuin opzij voorover te buigen om hem goed te kunnen verstaan.

‘We hebben de laatste tijd in toenemende mate te maken met... bedreigingen aan ons adres. Wij vrijmetselaars dan... Ook in de vs. Ik vraag me af... Er zijn brieven en anonieme mails binnengekomen op ons hoofdkantoor in Boston. Soms lijkt het alsof we in een film zitten, Peter. We krijgen van die brieven waarbij de letters uit kranten geknipt zijn, *very old-school*. We weten niet goed uit welke hoek het precies komt.’

‘En denk je dat er een verband is met wat er hier is gebeurd?’

‘Ik weet het niet. Dat zou de politie uit moeten zoeken natuurlijk.’

‘Heb je dit al aan de politie verteld?’

‘Ik zal vanmiddag een bezoek brengen aan het bureau. De politie wil ons spreken. Vanavond vliegen we alweer naar de vs.’
Eindelijk liet Tony Peters arm los.

‘We hebben veel idioten rondlopen in de vs, dat hoef ik jou niet te vertellen,’ zei Tony met een glimlach. ‘Er zijn complotdenkers die denken dat wij vrijmetselaars zo ongeveer achter elk kwaad in de wereld schuilgaan, dat we de hand hebben gehad in 11 september, dat we achter elke bankencrisis zitten die maar plaatsgevonden heeft of plaatsvindt, dat we aan de basis hebben gestaan van de Franse Revolutie, aan de aanval op Pearl Harbor, *you name it*... de Illuminati, de Novus Ordo Seclorum, de zogenaamde Nieuwe Wereldorde, al die vrijmetselaarssymbolen op het 1-dollar biljet, het Alziend Oog en de niet afgebouwde piramide. Ach, je kent al die verhalen waarschijnlijk wel. Je zou erom kunnen lachen als het niet zo triest was.’

De groep was stil blijven staan op de Langebrug, de vijfhonderd meter lange, gedempte gracht. Aan deze gracht had de beroemde schilder Jan Steen gewoond en had Rembrandt van Rijn zijn eerste schilderlessen van Jacob van Swanenburg gekregen.

Jeffrey vertelde hier het verhaal van James Chilton, een van de latere Pilgrim Fathers, die in 1619 door jongeren met stenen bekogeld werd, omdat ze dachten dat hij remonstrantse kerkdiensten hield. Deze groep gelovigen had zich tegen de leer van de Nederduits gereformeerde kerk gekeerd, de heersende kerk in de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden,

Met die zo geroemde tolerantie viel het in Nederland toen dus ook wel mee, dacht Peter. Dit was iets wat hij zijn studenten altijd bij probeerde te brengen. De mythe van de volledige vrijheid van godsdienst en geweten is zo diep geworteld in het verhaal dat Nederland van zichzelf geschapen heeft. Daar is geen kruid tegen gewassen.

‘Maar waarom dan nu?’ wilde Peter van Tony weten. ‘Waarom komen die bedreigingen dan nu?’

‘Tja, waarom nu? Het zijn rare tijden. Mensen die het idee hebben dat ze de wereld niet langer begrijpen, dat ze er geen vat meer op hebben. Misschien is de wereld te groot geworden. Al de ellende die elke dag weer onze huiskamers binnenkomt, via internet, via onze smartphones. Vroeger konden mensen bij alle ellende die hun overkwam, elke ziekte, misoogst, de dood van een kind, een schipbreuk, nog wijzen naar een god of naar goden. Gelovigen zijn in feite de eerste complotdenkers van de geschiedenis: iets gebeurt niet zomaar, er zit iemand achter, met een bepaald plan. Het is een straf omdat de mensen zich niet aan de goddelijke regels hebben gehouden, niet hebben geofferd of omdat twee go-

den ruzie hebben, weet ik veel. Maar nu, er gebeuren nog steeds verschrikkelijke dingen in de wereld, volkomen zinloze, toevallige rampen waar geen enkele bedoeling achter zit. Zonder geloof in God kom je dan al snel uit bij mensen, het liefst bij geheimzinnige genootschappen die allemaal uit zijn op de werelddominantie.’

‘Denk je dat het uit die hoek komt?’

Tony stak zijn onderlip wat naar voren om aan te geven dat hij het ook niet wist.

Een volgende stop was de vroegere Stinksteeg, tegenwoordig de William Brewstersteeg genoemd, naar de Pilgrim Father die er een drukkerij had gehad. Deze drukkerij was uiteindelijk gesloten, zo legde Jeffrey uit, onder druk van de Engelse koning Jacobus I nota bene, die ontstemd was geweest over de publicatie van het boek *Perth Assembly*. Brewster had zich gedwongen gezien, tot aan zijn vertrek naar Amerika, naar Leiderdorp te vluchten. Al die zaken, al die onrust hadden uiteindelijk bijgedragen aan het besluit van de Pilgrims hun heil elders te zoeken.

Via kruip-door-sluip-doorstegen kwamen ze uit in de Lokhorststraat, waar Jeffrey bij de Latijnse school kort vertelde over Rembrandt die daar als kleine jongen naartoe ging.

Rembrandt was drie jaar oud geweest toen de Pilgrims arriveerden en veertien toen een deel van de groep vertrok, dus het kan niet anders dan dat hij John Robinson en de andere Pilgrims in het kleine centrum weleens tegen het lijf gelopen was – een detail dat de Amerikanen op de een of andere manier in verrukking bracht.

Als een volleerd gids ging Jeffrey de groep vooruit, het Ge-recht op. Ze sloegen er links af de Muskadelsteeg in en liepen links om de Pieterskerk heen in de richting van het Jean Pe-sijnhof, waar Fay woonde.

Ik zeg Fay even gedag, dacht Peter. Even kijken hoe het met haar is.

‘De Pieterskerk bezoeken we op de terugweg even,’ zei Jeffrey. ‘Dan drinken we daar even koffie in het café, maar ik wil nog twee, drie dingen laten zien.’ Hij opende de grote deur die toegang gaf tot het hofje. Er klonken uitroepen van verbazing toen ze het voorportaal passeerden en de Amerikanen zagen dat er een binnentuin lag, omringd door wat voor hen toch sprookjesachtige kabouterhuisjes moesten zijn.

‘Op deze plek woonden John Robinson en veel van de Pilgrim Fathers,’ vertelde Jeffrey. ‘Het oorspronkelijke hofje is helaas afgebroken, maar dit is wel de exacte plaats waar het gestaan heeft.’

Peter zag dat Fays fiets weg was.

Misschien is ze toch even naar haar kantoor op de universiteit gegaan.

Ze gingen weer naar buiten.

‘Nog wel aardig om te vermelden,’ zei Jeffrey, terwijl hij in de richting van een toren van de Pieterskerk wees. ‘Sinds kort is er een heuse escaperoom in de Pieterskerk.’

‘Ah, met puzzels?’ zei een vrouwelijk lid van de groep enthousiast. ‘Daar ben ik gek op!’

‘Ja precies. Maar het leuke is dus dat die hele escaperoom momenteel de Pilgrim Fathers als thema heeft. Ik heb hem zelf al gedaan, tamelijk ingenieus moet ik zeggen. En het feit dat je in een echte oude ruimte van de kerk bent, draagt bij aan de sfeer natuurlijk.’

‘En is het je gelukt om te ontsnappen?’ wilde de vrouw weten.

‘Dat laat ik in het midden,’ antwoordde Jeffrey lachend. ‘Maar ik kan hem jullie van harte aanbevelen. Als jullie tijd

hebben, zou ik het doen. Er is ook een Engelse versie, dus we kunnen straks wel even informeren naar de beschikbaarheid. Het thema verandert elke paar jaar, maar voorlopig zijn het de Pilgrims dus.’

Vervolgens liepen ze nog naar een plek aan het Rapenburg. Daar, voor de oude universiteitsbibliotheek, waren de Pilgrims in 1620 op hun bootjes gestapt en naar Delfshaven vertrokken, vanwaar ze naar Engeland waren gevaren.

De wandeling eindigde bij de Vliet. Hier hadden de Pilgrim Fathers definitief het Leids grondgebied verlaten. Er stond een standbeeld dat een persoon voorstelde die de reizigers symbolisch voor een laatste keer uitzwaaide.

De groep liep terug in de richting van de Pieterskerk.

Peter had toch een wat onbevredigd gevoel aan het gesprek met Tony overgehouden – alsof ze het niet afgemaakt hadden.

‘Om nog op ons gesprek terug te komen, Tony,’ zei Peter. ‘Je hebt dus geen idee uit welke richting die bedreigingen komen? En waarom denk je dat die iets te maken zouden kunnen hebben met wat er hier gebeurd is?’

‘Het is maar een gok,’ zei Tony. ‘Ik weet het ook niet. Ik zal het melden aan de politie vanmiddag. Maar weet je, dit is zomaar een los idee, hoor, misschien moet je het zoeken in de richting van de katholieke kerk. Er zijn nog genoeg orthodoxe leden die nog steeds niet geaccepteerd hebben dat de wil van Rome al lang geen wet meer is. Ze beschouwen ons als ongelovige duivelaanbidders. Maar we hebben zoveel groepen in de vs. We hebben radicale evangelisten, *trigger-happy new-born christians* die iederéén uit de weg willen ruimen die niet *Pro Life* is, we hebben fascistische *white-supremacist militias*, er zijn boom aanbeddende hippies die de Pilgrim Fathers en misschien ook wel de vrijmetse-

laars zien als het begin van alle ellende in de vs, het begin van het einde van de inheemse bevolking. Zo kan ik nog wel een tijdje doorgaan, echt. Het is niet voor niets dat de vrijmetselaars in dictatoriale regimes vaak als eerste verboden worden.’

‘Wie zal het zeggen,’ mompelde Peter voor zich uit. ‘Wie zal het zeggen.’

Maar dat is allemaal in de vs, dacht hij. Hoe kan wat daar gebeurt in 's hemelsnaam verbonden zijn met die afschuwelijke moord op Coen Zoutman hier?

Ze waren bij het Academiegebouw en de Nonnenbrug aangekomen.

Peter schudde de handen van al de leden van de groep, die hij uiteindelijk helemaal niet gesproken had. Hij stak zijn hand op naar Jeffrey.

‘Well, Peter,’ zei Tony. ‘Het spijt me dat we elkaar onder deze omstandigheden hebben leren kennen, maar ik hoop dat we elkaar op een dag onder betere omstandigheden zullen treffen.’

‘Dat hoop ik ook.’

‘Mocht je op een dag de grote oversteek wagen,’ zei Tony. ‘Voel je vrij om mij, of ons te bezoeken.’ Hij overhandigde Peter zijn visitekaartje.

Peter glimlachte. Van een collega die een tijdje in de vs had gewoond, had hij begrepen dat je dergelijke opmerkingen van Amerikanen met een flinke korrel zout moest nemen. Het ‘*you can visit me anytime*’ was meer smalltalk dan een uitnodiging daadwerkelijk langs te komen.

Maar wie weet, dacht Peter.

Bij het afscheid kreeg hij van Tony de broederlijke *bear hug* waar Amerikanen het patent op leken te hebben.

Terwijl hij wegwandelde, vroeg Peter zich nog wel af waar-

om Tony hem überhaupt apart genomen had om hem te vertellen wat hij verteld had, maar hij vond het een beetje raar om nu nog terug te gaan en dat te vragen.

Tegen mensen die je waarschijnlijk toch nooit meer gaat zien, kun je weleens openhartiger zijn dan je misschien gewoon bent. Het kan ook opluchten je verhaal juist te vertellen aan een buitenstaander, die je aanhoort, als een biechtvader.

Peter kon er de vinger niet goed op leggen, maar hij had het vreemde gevoel dat er iets anders gebeurd was, iets wat het niveau van het simpele gesprek dat ze gevoerd hadden oversteeg.

Alsof je naar een film keek waarvan de ondertiteling een andere tekst toonde dan die door de acteur uitgesproken werd.

Over het werk van Jeroen Windmeijer:

‘Ambitieuus debuut. Een intelligente intrige met meer respect voor religie en subtieler dan de *Da Vinci Code*.’

Vrij Nederland ****

‘Spannend en tot in detail herkenbaar.’

Alexander Pechtold

‘Ontzettend goed. Puur vertelplezier gepaard met groot vakmanschap.’

Maarten't Hart

‘Jeroen Windmeijer ontpopt zich tot een Nederlandse Dan Brown. Een stevige thriller met historische dwarsverbanden.’

De Telegraaf

‘Jeroen Windmeijer doet zijn bijnaam “de Nederlandse Dan Brown” weer eer aan met deze intelligente thriller.’

Margriet

‘Weergaloos! In één adem uitgelezen. Een intelligente pageturner.’

Fik Meijer

‘Er valt veel lof over dit boek te zingen. Over de vaart waarmee het is geschreven, de vakkundig opgebouwde spanning en de ingenieuze wijze waarop de Leidse en Bijbelse geschiedenis in elkaar zijn vervlochten. Ieder hoofdstuk eindigt met een cliffhanger.’

Maarten Delsing

‘De snelheid van Dan Brown, de diepgang van Umberto Eco.’
Wim Krings (Boekhandel Krings)

‘Goed geschreven met inhoud.’
Nederlands Dagblad

‘Herkenbaar en intrigerend, spannend en meeslepend.’
Reformatorisch Dagblad

‘De couleur locale spreekt heel veel lezers aan.’
Leidsch Dagblad

‘Jeroen Windmeijer maakt geschiedenis weer spannend.’
*Hennie Dreuning, Boekhandel De Kler (verkochten 1500
exemplaren van *Het Pauluslabyrint*)*

‘Neemt je in een wervelwind mee langs alle hoogtepunten
van de sleutelstad. Windmeijer weet een goede balans te
vinden tussen het verhaal in Leiden en de christelijke
context die nodig is om het belang van
Petrus voor de stad te duiden.’
De Boekenkrant

‘Een uiterst boeiend thema, deskundig verwerkt in een
vernuftig plot waar de spanning vanaf druipt.’
Jacob Slavenburg

‘De plot is ijzersterk met een spectaculaire ontknoping.’
NBB Biblion

